

Зоря, ПАОП
МСФЗ фінансова звітність
Станом на 31 грудня 2019 року

Разом зі звітом незалежного аудитора

Зміст

Звіт незалежного аудитора	
Звіт про фінансовий стан	5
Звіт про сукупний дохід	6
Звіт про зміни у власному капіталі	7
Звіт про рух грошових коштів	8
Примітки до фінансової звітності	10

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА
Аудиторської фірми у вигляді
товариства з обмеженою відповідальністю «Інтер-аудит»
за результатами аудиту річної фінансової звітності
ПРИВАТНЕ АГРАРНО ОРЕНДНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЗОРЯ»
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Цей звіт адресується :

- Учасникам ПАОП «ЗОРЯ»;
- Керівництву ПАОП «ЗОРЯ».

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Приватне аграрно орендне підприємство «ЗОРЯ» (далі – «Підприємство»), що складається з Звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року, Звіту про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, Звіту про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, Звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Приватного аграрного орендного підприємства «ЗОРЯ» станом на 31 грудня 2019 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог законодавства України щодо фінансового звітування.

Основа для думки із застереженням

У статті активів Звіту про фінансовий стан станом на 31.12.2019 року та станом на 31.12.2018 року відображена вартість інвестиції в дочірнє підприємство в розмірі 170 046 тис.грн. (див. також примітку 5). Відповідно до основних принципів облікової політики інвестиції в дочірні підприємства відображаються за собівартістю за вирахуванням витрат на зменшення корисності, які визнаються у звіті про прибутки та збитки в періоді, в якому виявлено зменшення корисності (див. примітку 3 (с)).

В кінці кожного звітного періоду суб'єктові господарювання слід оцінювати, чи є якісь ознаки того, що корисність активу може зменшитися. Якщо хоча б одна з таких ознак існує, суб'єктові господарювання слід оцінити суму очікуваного відшкодування такого активу, згідно вимог МСФЗ 36 «Зменшення корисності активів». Ми не отримали від менеджменту Підприємства інформацію та судження про розмір очікуваного збитку від зменшення корисності інвестиції у дочірнє підприємство, тому ми не можемо достовірно оцінити розмір коригування вартості активів, розміру капіталу станом на початок та на кінець 2019 року та чистого прибутку за вказаний рік. Однак, такий вплив, на нашу думку, є суттєвим.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф – подальші події

Ми звертаємо увагу на Примітки 1(b) «Сфера діяльності» та 24 «Події після звітного періоду» до фінансової звітності, в якій Підприємства описує вплив на його діяльність додаткових ризиків, виникнення яких пов'язано із світовою пандемією коронавірусної хвороби (COVID-19).

Тривалість пандемії та ступень їх впливу на світові фінансові ринки та бізнес багатьох компаній передбачити наразі досить складно. Значення впливу COVID-19 на бізнес Підприємства багато в чому залежить від тривалості та частоти впливу пандемії на світову та українську економіку. Підприємство відмічає, що може зіткнутися із все більш широкими наслідками COVID-19 внаслідок її негативного впливу на світову економіку та основні фінансові ринки.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі ризик суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ми визначили, що немає ключових питань аудиту, інформацію щодо яких слід надати в нашому звіті.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в звіті про управління, що не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора до неї. Очікується, що звіт про управління буде наданим нам після дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Коли ми ознайомимося зі звітом про управління, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, нам потрібно повідомити про це питання, тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Підприємство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Підприємства для висловлення думки щодо фінансової звітності.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

Інші питання

Фінансова звітність Підприємства за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, та відповідні показники не підлягали аудиту відповідно до законодавства України та роз'яснень компетентного державного органу.

Ключовим партнером із завдання з аудиту (партнером із завдання), результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Баран Євгеній Миколайович.

Партнер із завдання з аудиту

АФ «Інтер-аудит»

Реєстраційний номер аудитора у

Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 10172.

Є.М.Баран

Генеральний директор

АФ «Інтер-аудит»

О.В. Денисюк

АУДИТОРСЬКА ФІРМА У ВИГЛЯДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІНТЕР-АУДИТ»

код ЄДРПОУ – 30634365.

01133, місто Київ, бульвар ЛЕСІ УКРАЇНКИ, 10, оф.61 – місцезнаходження.

04073, м. Київ, проспект Степана Бандери, 9 корпус 1В, оф.1-204, 1-205 – фактичне місцезнаходження.

Реєстраційний номер суб'єкта аудиторської діяльності у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 2248.

«28» липня 2020 року

м. Київ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

Станом на 31 грудня 2019 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2019	31 грудня 2018
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основні засоби	4	131 320	147 336
Актив у формі права користування	3(a)	66 285	-
Інвестиції	5	170 046	170 046
Інші необоротні активи		50	665
		367 701	318 097
Оборотні активи			
Запаси	6	114 592	140 432
Біологічні активи	7	4 993	24 662
Торгова та інша дебіторська заборгованість	8	173 344	124 685
Грошові кошти та їх еквіваленти	9	1 325	725
		294 254	290 504
ВСЬОГО АКТИВИ		661 955	608 601
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	10	1	1
Додатковий капітал		22 262	22 262
Резерв переоцінки основних засобів		74 659	92 612
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		482 610	485 496
		579 532	600 371
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові орендні зобов'язання	3(a)	51 442	-
		51 442	-
Короткострокові зобов'язання			
Кредити та запозичення	11	14	14
Короткострокові орендні зобов'язання	3(a)	20 928	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	12	10 039	8 216
		30 981	8 216
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		82 423	8 230
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		661 955	608 601

Підписано та затверджено до випуску від імені Зоря, ПАОП 24 липня 2020 року

Генеральний директор

П.А.Герман

Головний бухгалтер

Т.Г.Могилюк

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною фінансової звітності.

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД
За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Дохід від реалізації	13	210 187	145 609
Собівартість реалізації	14	(188 122)	(125 269)
Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів	7	<u>22 668</u>	<u>65 467</u>
Валовий прибуток		44 733	85 807
Інші доходи	15	4 659	6 621
Витрати на збут	16	(27 395)	(12 770)
Адміністративні витрати	17	(14 734)	(21 366)
Інші витрати	18	<u>(6 907)</u>	<u>(17 480)</u>
Прибуток від операційної діяльності		356	40 812
Фінансові доходи	19	28	1 004
Фінансові витрати	19	<u>(21 098)</u>	<u>(2)</u>
Прибуток (збиток) до оподаткування		(20 714)	41 814
Витрати з податку на прибуток	20	<u>-</u>	<u>-</u>
Прибуток (збиток) за рік		<u>(20 714)</u>	<u>41 814</u>
Інший сукупний дохід			
<i>Інший сукупний дохід (збиток), що не перекласифіковується до прибутків та збитків у наступних періодах:</i>			
Знецінення основних засобів	4(с)	(125)	46 042
Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податку на прибуток		<u>(125)</u>	<u>46 042</u>
Всього сукупний дохід за рік		<u>(20 839)</u>	<u>87 856</u>

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ**За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(у тисячах українських гривень)*

	Статутний капітал	Додатковий капітал	Резерв переоцінки основних засобів	Нерозподілений прибуток	Всього власного капіталу
На 1 січня 2018 року	1	22 262	61 637	428 615	512 515
Прибуток (збиток) за рік	-	-	-	41 814	41 814
Інший сукупний дохід:	-	-	-	-	-
Переоцінка основних засобів	-	-	46 042	-	46 042
Податок на прибуток від іншого сукупного доходу	-	-	-	-	-
Всього сукупний дохід за рік	-	-	46 042	41 814	87 856
Амортизація резерву переоцінки основних засобів	-	-	(15 067)	15 067	-
На 31 грудня 2018 року	1	22 262	92 612	485 496	600 371
Прибуток (збиток) за рік	-	-	-	(20 714)	(20 716)
Інший сукупний дохід:	-	-	-	-	-
Переоцінка основних засобів	-	-	(125)	-	(125)
Податок на прибуток від іншого сукупного доходу	-	-	-	-	-
Всього сукупний дохід за рік	-	-	(125)	(20 714)	(20 839)
Амортизація резерву переоцінки основних засобів	-	-	(17 828)	17 828	-
На 31 грудня 2019 року	1	22 262	74 659	482 610	579 532

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною фінансової звітності.

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ**За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(у тисячах українських гривень)*

	Примітки	2019	2018
Операційна діяльність			
Прибуток (збиток) за рік		(20 714)	41 814
<i>Коригування на:</i>			
Амортизацію		28 829	17 445
Відновлення знецінення основних засобів	15	-	(64)
Прибуток (збиток) від вибуття основних засобів	15, 18	31	(158)
Нереалізований збиток від курсових різниць		1 203	(978)
Витрати з відсотків за процентними кредитами та запозиченнями	19	2	2
Витрати з відсотків за орендними зобов'язаннями	19	19 893	-
Нереалізований чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів		30 095	(41 067)
Витрати від списання ПДВ	18	185	215
Прибуток від операційної діяльності до змін в оборотному капіталі		59 524	17 210
Зміни в біологічних активах та запасах		24 138	(21 366)
Зміни в торговій та іншій дебіторській заборгованості		5 003	7 141
Зміни в торговій та іншій кредиторській заборгованості		(1 716)	5 478
Грошові кошти, одержані від операційної діяльності до сплати податку на прибуток		86 949	8 462
Податок на прибуток сплачений		-	-
Чисті грошові кошти, одержані від операційної діяльності		86 949	8 462
Інвестиційна діяльність			
Внесок до статутного капіталу дочірнього підприємства		-	(110 523)
Фінансова допомога, видана пов'язаним сторонам		(146 900)	(124 950)
Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін		91 550	234 861
Надходження від реалізації основних засобів та інших необоротних активів		396	1 175
Придбання основних засобів та інших необоротних активів		(6 285)	(9 768)
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(61 239)	(9 205)

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (продовження)**За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень)*

	Примітки	2019	2018
Фінансова діяльність			
Надходження фінансової допомоги від пов'язаних сторін		59 200	61 300
Погашення орендних зобов'язань	3(а)	(24 904)	-
Погашення фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін		(59 700)	(60 800)
Чисті грошові кошти, отримані (використані) від (в) фінансової діяльності		(25 404)	500
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів		306	(243)
Вплив зміни валютних курсів на грошові кошти та їх еквіваленти		294	121
Грошові кошти та їх еквіваленти на 1 січня		725	847
Грошові кошти та їх еквіваленти на 31 грудня	9	1 325	725

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***1. Сфера діяльності****(a) Створення та діяльність Підприємства**

Приватне аграрно орендне підприємство Зоря, ПАОП (далі – «Підприємство») було зареєстроване у відповідності до законодавства України 19 січня 2000 р.

Основними видами діяльності Підприємства є експлуатація земельних господарств, вирощування та продаж зернових та олійних культур. Земельні господарства Підприємства розташовані в Харківській області України.

Материнською компанією Підприємства є ТОВ «Чарівний Світанок(Агро)».

Юридична адреса: Харківська обл., Красноградський р-н, с. Миколо-Комишувата, вул.Українська, б.1.

Підприємство є частиною Групи «Агропросперіс», що була створена в Україні в 2007 році. Група «Агропросперіс» належить інвестиційним фондам під управлінням NCH Capital Inc.

(b) Операційне середовище

Починаючи з 2016 року, економіка України демонструє ознаки стабілізації після років політичної та економічної напруги. У 2019 році економіка України продовжила відновлення та досягла зростання реального ВВП на рівні 3,6% (2018: 3,3%), помірної річної інфляції 4,1% (2018: 9,8%) та стабілізації національної валюти (подорожчання національної валюти приблизно на 5% до долара США та 11% до євро порівняно із середніми показниками минулого року).

Україна продовжує обмежувати свої політичні та економічні зв'язки з Росією з огляду на анексію автономної республіки Крим, та продовження збройних конфліктів із сепаратистами у деяких районах Луганської та Донецької областей. Внаслідок цього українська економіка переорієнтовується на ринок Європейського Союзу ("ЄС"), реалізуючи потенціал створеної глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі з ЄС.

Для подальшого сприяння підприємницької діяльності в Україні Національний банк України (далі - НБУ) починаючи з 20 червня 2019 року скасував вимогу щодо повернення надходжень в іноземній валюті, скасував усі ліміти на репатріацію дивідендів з липня 2019 року та поступово знизив облікову ставку вперше за останні два роки - з 18,0% у квітні 2019 року до 11,0% у січні 2020 року.

Ступінь макроекономічної невизначеності в Україні у 2019 році, як і раніше, залишається високим через значну кількість державного боргу, запланованого на погашення у 2019-2020 роках, що вимагає мобілізації значного внутрішнього та зовнішнього фінансування у все більш складних умовах фінансування. У той же час Україна пройшла період президентських і парламентських виборів. Усі новообрані органи влади продемонстрували свою прихильність до впровадження реформ з метою посилення економічного зростання, зберігаючи макрофіскальну стабільність та лібералізуючи економічне середовище. Ці зміни призвели, серед іншого, до позитивного прогнозу рейтингу Fitch щодо довгострокових рейтингів в іноземній та національній валюті для емітентів України від "В-" до "В".

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Подальше економічне зростання залежить, великою мірою, від успіху українського уряду в реалізації запланованих реформ, співробітництві з Міжнародним валютним фондом («МВФ»).

На додаток до цього, починаючи з початку 2020 року, нова коронавірусна хвороба (COVID-19) почала швидко поширюватися по всьому світу, внаслідок чого Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про пандемічний статус у березні 2020 року. Поширення COVID-19 призводить до суттєвих порушень в операційній роботі для багатьох компаній та має значний вплив на світові фінансові ринки. Оскільки ситуація швидко розвивається, це може мати суттєвий вплив на бізнес багатьох компаній, включаючи, але не обмежуючись таким впливом, як зрив підприємницької діяльності внаслідок перерви у виробництві чи закриття об'єктів, ускладнення логістики, карантини персоналу, зменшення попиту та труднощі із залученням фінансування. Крім того, Підприємство може зіткнутися із все більш широкими наслідками COVID-19 внаслідок її негативного впливу на світову економіку та основні фінансові ринки. Значення впливу COVID-19 на бізнес Підприємства багато в чому залежить від тривалості та частоти впливу пандемії на світову та українську економіку.

Хоча керівництво вважає, що вживає відповідних заходів для підтримки стійкості бізнесу Підприємства в нинішніх умовах, продовження поточного нестабільного ділового середовища може негативно вплинути на результати та фінансовий стан Підприємства таким чином, який наразі неможливо визначити. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництвом впливу українського бізнес-середовища на операції та фінансовий стан Підприємства. Майбутнє ділове середовище може відрізнятись від оцінки керівництва.

2. Основа складання фінансової звітності**(a) Заява про відповідність**

Ця фінансова звітність (надалі – «фінансова звітність»), була підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»), в редакції, затвердженій Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (Рада з «МСБО»).

(b) Безперервність діяльності

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Підприємство буде продовжувати функціонувати в осяжному майбутньому.

(c) Основа складання фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням біологічних активів, сільськогосподарської продукції, а також деяких категорій основних засобів, які оцінюються за справедливою вартістю, про що йдеться в описі облікових політик далі. Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари та послуги.

Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана у результаті продажу активу або сплачена у результаті передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи підлягає ця ціна безпосередньому спостереженню або оцінці із використанням іншої методики оцінки. Під час оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання Підприємство бере до уваги

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

характеристики відповідного активу або зобов'язання так, ніби учасники ринку враховували ці характеристики під час визначення ціни активу або зобов'язання на дату оцінки. Справедлива вартість для цілей оцінки та/або розкриття у цій фінансовій звітності визначається на такій основі, за виключенням операцій оренди, які входять у сферу застосування МСФЗ 16 «Оренда», та оцінок, які мають певну схожість зі справедливою вартістю, але не є справедливою вартістю, такі як чиста вартість реалізації згідно з МСБО 2 «Запаси» або вартість під час використання згідно з МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Окрім того, для цілей фінансової звітності оцінки справедливої вартості розподіляються за категоріями на Рівні 1, 2 або 3 у залежності від того, наскільки вхідні дані, використані для оцінок справедливої вартості, піддаються спостереженню, і важливості таких вхідних даних для оцінки справедливої вартості у цілому, які можна викласти таким чином:

- вхідні дані Рівня 1 являють собою ціни котирування (без коригування) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких Підприємство може мати доступ на дату оцінки;
- вхідні дані Рівня 2 являють собою вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до Рівня 1), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; та
- вхідні дані Рівня 3 являють собою вхідні дані для активу чи зобов'язання, які не підлягають спостереженню.

(d) Функціональна валюта валюта подання

Функціональною валютою Підприємства є валюта основного економічного середовища, в якому Підприємство провадить свою операційну діяльність.

Функціональною валютою та валютою подання фінансової звітності є українська гривня.

(e) Використання суджень, оцінок та припущень

Відповідно до МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Підприємство обліковує і презентує операції та інші події у відповідності з їх сутністю та економічними обставинами, а не тільки у відповідності з юридичною формою.

При підготовці фінансової звітності від управлінського персоналу Підприємства вимагається робити оцінки та припущення, які мають вплив на суми звітності. Ці припущення базуються на інформації, що була доступна на дату балансу. Фактичні результати можуть відрізнятися від даних оцінок.

Основні оцінки та припущення стосовно майбутнього та інші основні джерела оцінки невизначеності на звітну дату, що можуть призвести до необхідності суттєвого коригування балансової вартості відповідних активів та зобов'язань у майбутньому, розкриті у примітках нижче.

- Примітка 3(а) – знецінення активу з правом використання;
- Примітка 3(а) – визначення ставки запозичення;
- Примітка 4 – справедлива вартість основних засобів;
- Примітка 7 – справедлива вартість біологічних активів;

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

- Примітка 8 – Резерв під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) за торговою та іншою дебіторською заборгованістю;

3. Основні принципи облікової політики

Облікова політика Підприємства, застосовувана в 2019 році, відповідає обліковій політиці попереднього фінансового періоду, за винятком нових або переглянутих Стандартів та Тлумачень, що набули чинності 1 січня 2019 року. Підприємство не застосувало достроково будь-який інший стандарт, інтерпретації або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу. Підприємство вперше застосувала МСФЗ 16 «Оренда», використовуючи модифікований ретроспективний метод з датою першого застосування 1 січня 2019 р.

Декілька інших стандартів та поправок, що вперше застосовуються станом на 1 січня 2019 р. не мали істотного впливу на фінансову звітність Підприємства.

(а) Вплив у результаті первісного застосування МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 був випущений в січні 2016 року і замінив собою МСБО 17 «Оренда», тлумачення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення, чи містить угода оренду», тлумачення ПКТ (SIC) 15 «Операційна оренда: заохочення» і тлумачення ПКТ (SIC) 27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду».

МСФЗ 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали в обліку всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСБО 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар визнає зобов'язання щодо орендних платежів (зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (актив у формі права користування).

Підприємство застосувало МСФЗ 16 з використанням модифікованого ретроспективного методу з датою первинного застосування на 1 січня 2019 року. За цим методом стандарт застосовується ретроспективно з кумулятивним ефектом визнаним на дату первинного застосування.

Підприємство визнало активи у формі права користування та орендні зобов'язання щодо тих орендних відносин, які раніше класифікувалися як операційна оренда, за винятком короткострокової оренди та оренди, за якою орендований актив є малоцінним.

Активи у формі права користування були визнані в сумі, що дорівнює зобов'язанням з оренди, скоригованих на будь-які пов'язані попередньо сплачені та нараховані лізингові платежі. Зобов'язання з оренди були визнані виходячи із теперішньої вартості решти лізингових платежів, дисконтованих за допомогою додаткової ставки запозичення на дату первинного застосування.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Середньозважена додаткова ставка запозичення, застосована до зобов'язань з оренди станом на 1 січня 2019 року, становила 24,43% для короткострокових позик та 25,18% для довгострокових позик. Середній термін оренди - 9 років.

Підприємство також застосувало наступні практичні прийоми:

- застосувало єдину дисконтну ставку до портфеля оренди з обґрунтовано подібними характеристиками;
- використало власну оцінку того, чи є оренда обтяжливою, здійснену безпосередньо після дати першого застосування;
- не застосовувало вимоги Стандарту до оренди, для якої строк оренди закінчується протягом 12 місяців від дати першого застосування;
- виключило первісні прямі витрати з оцінки активу у формі права користування на дату першого застосування.

Нижче наведений ефект (збільшення/(зменшення)) від застосування МСФЗ 16 на 1 січня 2019:

	<u>1 січня 2019</u>
Активи	
Актив у формі права користування	74 522
Передоплати, видані	<u>(1 721)</u>
Усього активи	72 802
Зобов'язання	
Довгострокові зобов'язання з оренди	52 751
Короткострокові зобов'язання з оренди	21 461
Торгова та інша кредиторська заборгованість	<u>(1 410)</u>
Усього зобов'язань	72 802

Нижче наведені нові облікові політики Підприємства після прийняття МСФЗ 16, які були застосовані з 1 січня 2019 р.:

- *Активи у формі права користування*

Підприємство визнає активи у формі права користування на початок дати оренди (тобто дата, коли базовий актив доступний для використання). Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та збитків від знецінення, та коригуються на предмет переоцінки зобов'язань за орендою. Вартість активів у формі права користування включає суму визнаних зобов'язань за орендними зобов'язаннями, первісні прямі понесені витрати та орендні платежі, здійснені на дату початку або до дати початку оренди, за мінусом будь-яких отриманих знижок. За винятком випадків, коли Підприємство до кінця строку оренди отримує право власності на об'єкт оренди, визнані активи у формі права користування амортизуються на прямолінійній основі протягом залишкового строку оренди. Активи у формі права користування підлягають оцінці на зменшення корисності згідно з МСБО 36.

Орендні зобов'язання

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

На дату початку оренди Підприємство визнає орендні зобов'язання, оцінені за теперішньою вартістю орендних платежів, що підлягають сплаті протягом строку оренди. Орендні платежі включають в себе фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані) за вирахуванням отриманих стимулів до оренди, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, та суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну реалізації можливості придбання, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою можливістю та платежі в рахунок штрафів за припинення оренди, якщо умови оренди передбачають для орендаря можливість припинення оренди.

Змінні орендні платежі, не включені в оцінку орендного зобов'язання у тому періоді, у якому сталася подія чи змінилися умови, які спричинили здійснення таких платежів, визнаються у витратах такого періоду.

Для визначення теперішньої вартості орендних платежів, на дату початку оренди, Підприємство використовує додаткову ставку запозичення орендаря, якщо неможливо легко визначити ставку відсотка, що неявно передбачена в договорі оренди. Додаткова ставка запозичення визначається як референтна ставка, скоригована на фінансовий спред та специфіку орендних договорів Підприємства. Як фінансовий орієнтир, використовується прибутковість до строку погашення за українськими державними облігаціями, вираженими в доларах США, з урахуванням різниці між рівнем інфляції гривні та долара США. Спред фінансування Підприємства оцінюється на основі ставок позики, наявних у Підприємства для короткострокового та довгострокового фінансування, виражених у гривні, забезпечених необоротними активами, еквівалентними землі сільськогосподарського призначення.

Після дати початку оренди Підприємство оцінює орендне зобов'язання, збільшуючи балансову вартість з метою відобразити відсоток за орендним зобов'язанням; зменшуючи балансову вартість з метою відобразити здійснені орендні платежі; та переоцінюючи балансову вартість з метою відобразити будь-які переоцінки або модифікації оренди, або з метою відобразити переглянуті по суті фіксовані орендні платежі.

Крім того, балансова вартість зобов'язань з оренди переоцінюється, якщо є зміна строку оренди, суттєвих фіксованих лізингових платежів, ставки або індексу, до яких пов'язані лізингові платежі, або зміна в оцінці на придбання базового активу.

Підприємство переоцінює зобов'язання з оренди (та вносить відповідне коригування у відповідний актив на користування), коли лізингові платежі змінюються через зміни індексу або ставки або зміни очікуваного платежу під гарантовану залишкову вартість. В таких випадках зобов'язання з оренди переоцінюється шляхом дисконтування переглянутих лізингових платежів за допомогою незмінної ставки дисконтування (якщо тільки зміна орендних платежів не пов'язана зі зміною плаваючої процентної ставки; у цьому випадку використовується переглянута ставка дисконтування).

Оплата зобов'язань з оренди та сплата відсотків за зобов'язаннями з оренди включаються до рядка Погашення орендних зобов'язань у звіті про рух грошових коштів.

• *Короткострокова оренда та оренда, за якою орендований актив є малоцінним*

Підприємство вирішило скористатися звільненням від визнання короткострокової оренди до своїх короткострокових договорів оренди машин та обладнання (тобто тих орендних договорів, які мають термін оренди 12 місяців або менше з дати початку і не містять опцію купівлі). Підприємство також скористалося звільненням від визнання оренди обладнання, за якою орендований актив є малоцінним. Орендні платежі за

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

короткостроковою орендою чи орендою, за якою орендований актив є малоцінним, визнаються як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди.

• *Суттєві судження у визначення строку оренди*

Підприємство визначає строк угоди як нескасовний період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо Підприємство обґрунтовано впевнене у тому, що скористається такою можливістю; та періодами, які охоплюються можливістю припинити дію угоди, якщо Підприємство обґрунтовано впевнене у тому, що не скористається такою можливістю.

Підприємство оцінює чи є обґрунтована впевненість у тому, що скористається можливістю продовжити оренду чи не скористається можливістю припинити дію оренди, беручи до уваги всі відповідні факти та обставини, які створюють економічний стимул для Підприємства скористатися можливістю продовжити оренду чи не скористатися можливістю припинити дію оренди.

Після дати початку оренди, Підприємство переглядає термін оренди, після того, як сталася значна подія або значна зміна обставин, яка є в межах контролю Підприємства та впливає на те, чи є Підприємство обґрунтовано впевнене у тому, що скористається/не скористається можливістю, яка раніше не була включена у визначення строку оренди.

(iii) Суми, визнані у звіті про фінансовий стан та звіті про прибутки та збитки

Нижче наведено балансову вартість активів у формі права користування та орендних зобов'язань Підприємства, а також їх зміну протягом звітного періоду:

	Активи у формі права користування	Орендні зобов'язання
На 1 січня 2019	74 522	(74 212)
Надходження	7 565	(7 565)
Амортизація активів	(11 532)	-
Відсотки за орендними зобов'язаннями	-	(19 893)
Вибуття	(4 271)	4 459
Інші зміни	-	(63)
Погашення орендних зобов'язань	-	24 904
На 31 грудня 2019	66 285	(72 370)

(b) Фінансові інструменти

Фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються, коли Підприємство стає стороною договірних відносин за відповідним фінансовим інструментом.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання Підприємства представлені грошовими коштами та короткостроковими депозитами, торговою та іншою дебіторською заборгованістю, кредитами та запозиченнями, а також торговою та іншою кредиторською заборгованістю. Інформація про облікову політику щодо первісного визнання і подальшої

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

оцінки фінансових інструментів розкривається у відповідних розділах облікової політики, викладених далі у цій Примітці.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання первісно оцінюються за справедливою вартістю. Витрати на здійснення операції, які безпосередньо стосуються придбання або випуску фінансових активів та фінансових зобов'язань (окрім фінансових активів та фінансових зобов'язань за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку), додаються до або вираховуються зі справедливої вартості фінансових активів або фінансових зобов'язань, відповідно, на момент первісного визнання. Витрати на здійснення операції, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів або фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, визнаються негайно у складі консолідованого прибутку або збитку.

Фінансові активи

Усі визнані фінансові активи оцінюються у подальшому повністю або за амортизованою вартістю, або за справедливою вартістю, у залежності від класифікації фінансових активів.

Класифікація фінансових активів

Боргові інструменти, які відповідають умовам як таких, що оцінюються у подальшому за амортизованою вартістю (ця категорія є найбільш характерною для Підприємства):

- фінансові активи утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримувати фінансові активи для збирання потоків грошових коштів; та
- договірні умови за фінансовими активами викликають на визначені дати потоки грошових коштів, які є виплатами тільки основної суми та відсотків за непогашеною основною сумою боргу.

Боргові інструменти, які відповідають умовам як таких, що оцінюються у подальшому за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів:

- фінансові активи утримуються у рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як за рахунок збирання потоків грошових коштів за договорами, так і продажу фінансових активів; та
- договірні умови за фінансовими активами викликають на визначені дати потоки грошових коштів, які є виплатами тільки основної суми та відсотків за непогашеною основною сумою боргу.

За замовчуванням, усі інші фінансові активи оцінюються у подальшому за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою вартістю, у подальшому оцінюються із використанням методу ефективної відсоткової ставки і підлягають зменшенню корисності.

Метод ефективної відсоткової ставки є методом розрахунку амортизованої вартості боргового інструмента та розподілу доходів з відсотків протягом відповідного періоду.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Амортизована вартість фінансового активу є сумою, за якою фінансовий актив оцінюється на момент первісного визнання, за вирахуванням виплат основної суми, плюс накопичена амортизація із використанням методу ефективної відсоткової ставки щодо будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою на момент погашення, скориговану із впливом будь-якого резерву на покриття збитків. Валова балансова вартість фінансового активу є амортизованою вартістю фінансового активу до коригування із використанням будь-якого резерву на покриття збитків.

Зменшення корисності фінансових активів

Підприємство визнає резерв на покриття очікуваних кредитних збитків для всіх боргових інструментів, які не утримуються як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Очікувані кредитні збитки оцінюються як різниця між усіма потоками грошових коштів, належними для отримання Підприємством згідно з договорами, та всіма потоками грошових коштів, які Підприємство передбачає отримати, дисконтовані за первісною ефективною відсотковою ставкою. Сума очікуваних кредитних збитків оновлюється на кожну звітну дату для відображення змін у кредитному ризику з моменту первісного визнання відповідного фінансового інструмента.

Для торгової дебіторської заборгованості та активів за договорами Підприємство застосовує спрощений підхід до розрахунку очікуваних кредитних збитків. Відповідно, Підприємство не відстежує зміни у кредитному ризику, але замість цього визнає резерв на покриття збитків на основі очікуваних кредитних збитків на весь строк дії фінансових інструментів на кожну звітну дату. Підприємство визначило матрицю резервів, яка базується на історичному досвіді понесення кредитних збитків, скоригованому із використанням прогнозних факторів, характерних для конкретних дебіторів та економічного середовища.

Для всіх інших фінансових інструментів Підприємство визнає очікувані кредитні збитки на весь строк дії фінансових інструментів, коли відбулося істотне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання. Однак, якщо кредитний ризик від фінансового інструмента не збільшився істотно з моменту первісного визнання, Підприємство оцінює збиток на покриття збитків від цього фінансового інструмента у сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам протягом 12 місяців.

Очікувані кредитні збитки на весь строк дії фінансових інструментів являють собою очікувані кредитні збитки, які виникають у результаті усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. І навпаки, очікувані кредитні збитки протягом 12 місяців являють собою частину очікуваних кредитних збитків на весь строк дії фінансових інструментів, які, як очікується, виникнуть у результаті подій дефолту для фінансового інструмента, які можливі протягом 12 місяців після звітної дати.

Істотне збільшення кредитного ризику

Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом істотно з моменту первісного визнання, Підприємство порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом на звітну дату із ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом на дату первісного визнання. Під час здійснення такої оцінки Підприємство бере до уваги як кількісну, так і якісну інформацію, яка є обґрунтованою та корисною, включно з історичним досвідом та прогнозною інформацією, яка доступна без докладання надлишкових витрат чи зусиль. Прогнозна інформація, яка береться до уваги, включає майбутні прогнози щодо галузей, в яких провадять свою діяльність дебітори

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

Підприємства, отримані зі звітів економічних експертів, фінансових аналітиків, державних органів, а також під час аналізу різноманітних зовнішніх джерел фактичної та прогнозованої економічної інформації, яка стосується основної операційної діяльності Підприємства.

Незалежно від результату зазначеної вище оцінки Підприємство передбачає, що кредитний ризик за фінансовим активом збільшився істотно з моменту первісного визнання, коли виплати за договором прострочені більше ніж на 30 днів, якщо тільки у Підприємства немає обґрунтованої та корисної інформації, яка вказує на протилежне.

Фінансові інструменти з низьким рівнем кредитного ризику

Незважаючи на викладене вище, Підприємство припускає, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не збільшився істотно з моменту первісного визнання, якщо фінансовий інструмент визначається як такий, що має низький рівень кредитного ризику на звітну дату. Фінансовий інструмент визначається як такий, що має низький кредитний ризик, якщо:

- фінансовий інструмент має низький рівень настання дефолту;
- дебітор має велику здатність виконати свої зобов'язання за потоками грошових коштів за договорами у короткостроковій перспективі; та
- негативні зміни в економічних та господарських умовах у довгостроковій перспективі можуть, але не обов'язково, зменшити здатність позичальника виконати свої зобов'язання за потоками грошових коштів за договорами.

Визначення дефолту

Підприємство визначає, що дефолт настав, коли актив прострочений більше, ніж на 90 днів, якщо тільки у Підприємства немає обґрунтованої та корисної інформації для демонстрації того, що застосування критерію із більшою затримкою часу настання дефолту є більш доречним.

Фінансові активи, які зазнали зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику

Фінансовий актив вважається таким, що зазнав зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику, коли відбулися одна або більше подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні потоки грошових коштів від фінансового активу. Докази зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику включають дані, які піддаються спостереженню, про такі події:

- (а) значні фінансові труднощі емітента або позичальника;
- (б) порушення умов договору, наприклад дефолт або прострочення виплат;
- (в) кредитор(и) позичальника, з економічних або договірних причин, які стосуються фінансових труднощів позичальника, надає(ють) позичальнику уступку(и), яку(і) інакше кредитор(и) не розглядав(ли) би(б);
- (г) вірогідність того, що позичальник зазнає банкрутства або проведитиме іншу фінансову реорганізацію; або
- (г) зникнення активного ринку для цього фінансового активу у результаті фінансових труднощів.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***Фінансові зобов'язання***Первісне визнання та оцінка*

До фінансових зобов'язань Підприємства належать торгова та інша кредиторська заборгованість, орендні зобов'язання, а також кредити та запозичення.

Усі фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки.

Метод ефективної відсоткової ставки являє собою метод розрахунку амортизованої вартості фінансового зобов'язання і розподілу витрат з відсотків протягом відповідного періоду. Ефективна відсоткова ставка являє собою ставку, яка точно дисконтує очікувані майбутні виплати грошових коштів (включно з усіма комісіями за договорами сплаченими або отриманими, які становлять невід'ємну частину ефективної відсоткової ставки, витрати на здійснення операції та інші премії або дисконти) протягом очікуваного строку використання фінансового зобов'язання або, коли доцільно, коротшого періоду до амортизованої вартості фінансового зобов'язання.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Підприємство припиняє визнавати фінансові зобов'язання тоді і тільки тоді, коли зобов'язання Підприємства виконані, відмінені або спливає строк їхньої дії. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання, визнання якого було припинене, і компенсацією сплаченою або до виплати визнається у складі прибутку або збитку.

Коли Підприємство обмінює із чинним кредитором один борговий інструмент на інших на суттєво інших умовах, такий обмін обліковується як погашення первісного фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно Підприємство обліковує суттєву зміну умов чинного зобов'язання або частини його як погашення первісного фінансового зобов'язання і визнання нового зобов'язання. Передбачається, що умови суттєво відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість потоків грошових коштів за новими умовами, включно з будь-якими виплаченими комісіями, за вирахуванням будь-яких комісій, отриманих та дисконтованих із використанням первісної ефективної відсоткової ставки, відрізняються, як мінімум, на 10 відсотків від дисконтованої теперішньої вартості решти потоків грошових коштів від первісного фінансового зобов'язання. Якщо зміна не є суттєвою, різниця між: (1) балансовою вартістю зобов'язання до зміни; та (2) теперішньою вартістю потоків грошових коштів після зміни повинна визнаватись у складі прибутку або збитку як прибуток або збиток у результаті зміни.

(с) Інвестиції у дочірні підприємства

Дочірні підприємства- це суб'єкти, які контролюються Підприємством. Контроль існує там, де Підприємство має права на змінні результати діяльності об'єкта інвестування або зазнає пов'язаних з ними ризиків та може впливати на ці результати завдяки своїм владним повноваженням щодо об'єкта інвестування.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Інвестиції в дочірні підприємства відображаються за собівартістю за вирахуванням витрат на зменшення корисності, які визнаються у звіті про прибутки та збитки в періоді, в якому виявлено зменшення корисності.

(d) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Торгова дебіторська заборгованість оцінюється на момент первісного визнання за ціною операції і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Торгова дебіторська заборгованість, за вирахуванням тієї, за якою не нараховуються відсотки, відображається за їхньою номінальною вартістю.

(e) Основні засоби

Об'єкти основних засобів, окрім земельних ділянок, офісного обладнання та незавершеного будівництва відображаються у фінансовій звітності за їх переоціненою вартістю, яка становить справедливу вартість, за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та наступних накопичених збитків від знецінення.

Переоцінка здійснюється з достатньою регулярністю, щоб запобігти існуванню значних розбіжностей між балансовою та справедливою вартістю на дату фінансової звітності. Будь-яка накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з первісної вартості активу, а чиста вартість коригується до переоціненої вартості активу.

Зростання вартості основних засобів за рахунок переоцінки відображається як збільшення резерву переоцінки в капіталі, за винятком сторнування раніше списаних під час переоцінок сум, які відносяться до даного конкретного об'єкту, і які раніше було визнано як витрати. В такому випадку збільшення вартості визнається як дохід у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід в межах попередньої уцінки. Зменшення балансової вартості внаслідок переоцінки цих основних засобів визнається у складі витрат у розмірі, який перевищує суму резерву переоцінки (якщо такий є), створеного в результаті попередніх переоцінок даного активу. Зменшення відображається безпосередньо в іншому сукупному доході та капіталі у складі резерву переоцінки у розмірі наявної дооцінки, що стосується даного активу.

При подальшому продажу або вибутті переоцінених основних засобів відповідний залишок переоцінки у резерві переоцінки списується безпосередньо до нерозподіленого прибутку. При визнанні, об'єкти основних засобів поділяються на компоненти, які представляють собою об'єкти зі значною вартістю, які можуть амортизуватись окремо.

Вартість капітальних ремонтів також відображається у розрізі компонентів основного засобу. Більшість запасних частин та резервного обладнання визнаються як активи, коли очікуваний термін їх використання складає більш ніж один звітний період.

Витрати на ремонти та технічне обслуговування визнаються в тому періоді, в якому були понесені. Суттєві капітальні ремонти та модернізації капіталізуються, а замінені об'єкти виводяться з експлуатації. Прибутки та збитки, що виникають при виведенні основних засобів з експлуатації відображаються в звіті про сукупний дохід в тому періоді, в якому вони були понесені.

Офісне обладнання відображається за історичною вартістю, за вирахуванням будь-якого накопиченого у подальшому зносу та накопичених у подальшому збитків від зменшення корисності.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Оцінка залишкових строків корисного використання проводиться на регулярній основі з щорічним переглядом для більшості об'єктів. Зміни до оцінок обліковуються достроково.

Амортизація починає нараховуватися з дати, коли об'єкт готовий до експлуатації. Земля, як об'єкт основних засобів, не амортизується.

Амортизація розраховується прямолінійним методом протягом визначеного строку корисного використання, який наведено в таблиці:

- Земельні ділянки не амортизуються;
- Будинки та споруди 10-50 років;
- Виробниче обладнання та машини 2-30 років;
- Офісне обладнання та меблі 3-4 роки.

Припинення визнання основних засобів відбувається при вибутті або у випадку, коли в майбутньому не очікується отримання економічної вигоди від використання або реалізації певного активу. Прибуток або збиток, що виникає в результаті припинення визнання активу (розрахований як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включається до звіту про сукупний дохід у звітному році, в якому визнання активу було припинене.

Об'єкти незавершеного будівництва капіталізуються як окремий компонент основних засобів. При завершенні будівництва вартість переноситься у відповідну групу основних засобів. Незавершене будівництво не амортизується.

Зменшення корисності нефінансових активів

На кожну звітну дату Підприємство проводить оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активу. За наявності таких ознак чи необхідності проведення щорічного тестування на предмет знецінення, Підприємство визначає очікувану вартість відшкодування активу. Очікувана вартість відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або групи активів, що генерують грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію та вартості використання активу, окрім випадків, коли актив не генерує грошові потоки, які значною мірою є незалежними від грошових потоків, що їх генерують інші активи або групи активів. У випадках, коли балансова вартість активу перевищує його очікувану вартість відшкодування, вважається що корисність активу зменшилась і його балансова вартість списується до очікуваної вартості відшкодування.

При оцінці вартості використання активу очікувані потоки грошових коштів дисконтуються до їх теперішньої вартості із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, пов'язані з таким активом. Збитки від зменшення корисності активів, які не були переоцінені, що використовуються в операційній діяльності, визнаються у звіті про сукупний дохід. Проте, збиток від зменшення корисності щодо активу, який було переоцінено, визнається безпосередньо в іншому сукупному доході та резерві дооцінки активу в межах, що не перевищує суму такої дооцінки, визнаної для цього активу.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

На кожен звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності активу визнаний у попередні періоди, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак, вартість відшкодування активу переоцінюється.

Попередньо визнаний збиток від зменшення корисності активу сторнується, тільки при наявності змін в оцінках використаних для визначення вартості відшкодування активу з моменту, коли останній збиток від зменшення корисності був визнаний. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до вартості його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу не може перевищувати балансову вартість активу, що була б визначена за мінусом амортизації, якщо збитки від зменшення корисності не були б визнані в попередніх роках. Сторнування збитків від зменшення корисності активів відображається в звіті про фінансові результати. Внаслідок такого сторнування амортизаційні відрахування коригуються в наступних періодах для того щоб розподілити переоцінену балансову вартість активу, за мінусом залишкової вартості, на систематичній основі протягом залишкового періоду його корисного використання.

(f) Інші необоротні активи

Інші необоротні активи представлені активами, які, як очікується, будуть використані або реалізовані протягом періоду, що перевищує дванадцять місяців після звітної дати, і включають наступні категорії: «Нематеріальні активи», «Довгостроковий ПДВ до відшкодування» та інші необоротні активи.

(g) Нематеріальні активи

Нематеріальні активи відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності і відображаються у фінансовій звітності у складі інших необоротних активів.

(h) Запаси

Запаси відображаються за меншою з двох величин: первісної вартості або чистої вартості реалізації. Первісна вартість запасів визначається із використанням методу середньозваженої собівартості. Чиста вартість реалізації визначається як очікувана ціна продажу запасів, за вирахуванням усіх очікуваних витрат на завершення виробництва та витрат на здійснення операцій продажу.

(i) Біологічні активи та сільськогосподарська продукція

(Сільськогосподарська діяльність визначається як управління біологічною трансформацією біологічних активів для отримання сільськогосподарської продукції або виробництва додаткових біологічних активів. Підприємство класифікує посіви на полях як біологічні активи.

Підприємство визнає біологічний актив або сільськогосподарську продукцію, коли воно контролює відповідний актив у результаті минулих подій; існує вірогідність надходження для Підприємства майбутніх економічних вигід, пов'язаних із цим активом; та справедливо або первісну вартість активу можна визначити достовірно.

Біологічні активи оцінюються за справедливою вартістю, за вирахуванням очікуваних витрат на здійснення продажу, станом на звітну дату, причому будь-які отримані у результаті прибутки або збитки визнаються у звіті про прибутки або збитки та інші сукупні доходи. До витрат на здійснення продажу належать усі витрати, які б

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

знадобилися для продажу активів, включно із витратами, необхідними для доставки активів на ринок.

Різниця між справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу, та загальною сумою виробничих витрат розподіляється на біологічні активи станом на кожну звітну дату як коригування їхньої справедливої вартості.

Зміна суми цього коригування від періоду до періоду визнається у статті «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів» у звіті про прибутки або збитки та інші сукупні доходи.

Сільськогосподарська продукція, отримана із біологічних активів, оцінюється за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу, на момент збору врожаю, і включає зібраний врожай зернових та олійних культур. Прибутки або збитки, які виникають у результаті первісного визнання сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу, включаються до складу прибутку або збитку.

Біологічні активи, для яких котирувані ринкові ціни не є доступними і для яких вважається, що практично неможливо визначити справедливу вартість за допомогою альтернативної оцінки, визнаються із використанням теперішньої вартості очікуваних чистих потоків грошових коштів від продажу активу, дисконтованих за поточною ринковою ставкою. Метою розрахунку теперішньої вартості очікуваних чистих потоків грошових коштів є визначення справедливої вартості біологічного активу у його теперішньому місці знаходження та стані.

Первісна вартість сільськогосподарської підготовки полів до посіву відображається як незавершене виробництво запасів. Після посіву первісна вартість підготовки полів визнається як біологічні активи за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення продажу.

Підприємство класифікує біологічні активи як оборотні або необоротні у залежності від середнього строку корисного використання конкретної групи біологічних активів. Усі біологічні активи Підприємства, класифікувались як оборотні, оскільки їхній середній строк корисного використання є менше одного року.

(j) Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та короткострокові депозити включають грошові кошти у касі, грошові кошти на рахунках у банках, які можна швидко конвертувати у готівку, а також депозити з первісним терміном погашення до трьох місяців.

Для цілей звіту про рух грошових коштів, грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти та їх еквіваленти, як зазначено вище, за вирахуванням вартості непогашених банківських овердрафтів.

(k) Передоплати постачальникам

Передоплати постачальникам відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням резерву на покриття збитків від сумнівної заборгованості.

(l) Резерви

Резерви визнаються, коли Підприємство має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання (на основі правового регулювання або яке витікає із обставин) внаслідок

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

минулих подій, і при цьому існує ймовірність, що знадобиться вибуття ресурсів для його погашення, і можна зробити достовірну оцінку такого зобов'язання.

(m) Визнання доходів**(i) Дохід від договорів з клієнтами**

Дохід від договорів з клієнтами визнається, коли контроль над товарами або послугами передається клієнту і оцінюється в сумі, що відображає відшкодування, право на яке Підприємство розраховує отримати в обмін на ці товари або послуги.

(ii) Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції

Доходи від договорів з клієнтами від реалізації сільськогосподарської продукції в ході звичайної діяльності визнаються, коли контроль за товарами або послугами передається клієнту, як правило, в момент поставки, та в сумі, яку Підприємство розраховує отримати в обмін на ці товари або послуги. Нормальний строк розстрочки складає 30 днів після дати доставки. Підприємство дійшла висновку, що як правило, виступає у якості принципала у заключених нею договорах, оскільки воно, зазвичай, контролює товари або послуги, перш ніж передати їх клієнту.

Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції визнається за вирахуванням податку на додану вартість та знижок.

Підприємство розглядає, чи є в договорі інші обіцянки, які є окремими зобов'язаннями щодо виконання, на які має бути розподілена частина ціни угоди (наприклад, гарантії, бали лояльності клієнтів).

Підприємство надає послуги, які або продаються окремо, або комбінуються разом із реалізацією сільськогосподарської продукції та товарного зерна клієнту. Договори щодо комбінованих продажів сільськогосподарської продукції та товарного зерна, а також супутніх послуг, таких як доставка, перевезення та страхування, складаються із зобов'язань щодо виконання, оскільки обіцянки на передачу такої сільськогосподарської продукції та товарного зерна і надання послуг мають здатність бути чітко визначеними і можливими окремо ідентифікуватись. Відповідно, Підприємство розподіляє ціну операції на основі відповідних окремих цін продажу сільськогосподарської продукції та товарного зерна, а також супутніх послуг.

(iii) Дохід від надання послуг

Підприємство визнає доходи від послуг доставки, перевезення та страхування протягом періоду надання таких послуг, використовуючи метод за результатами, вимірюючи ступінь надання послуги до повного задоволення цього зобов'язання щодо виконання, пропорційно періоду надання послуг.

(q) Фінансові доходи та витрати

Фінансовий дохід - це процентний дохід за інвестиціями та визнається у прибутках та збитках за методом ефективної процентної ставки. Фінансові витрати включають витрати на відсотки за фінансовими зобов'язаннями, які оцінюються за амортизованою вартістю, та витрати від переоцінки іноземної валюти.

Витрати на позики, які безпосередньо пов'язані з придбанням, будівництвом або виробництвом активу, що обов'язково потребує значного періоду часу для підготовки до

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

призначення або продажу, капіталізуються як частина вартості активу. Усі інші витрати на позики відносяться на витрати в періоді, в якому вони були понесені, використовуючи метод ефективної процентної ставки. Витрати на позики складаються з процентів та інших витрат, які суб'єкт господарювання несе у зв'язку з запозиченням коштів.

Доходи, отримані внаслідок тимчасового інвестування отриманих позикових коштів до придбання таких активів, вираховуються з витрат на залучення позикових коштів.

Доходи та витрати від переоцінки іноземної валюти відображаються на нетто-основі як фінансові доходи або фінансові витрати в залежності від результату.

(r) Оподаткування

(s) Стандарти та тлумачення випущені, але які не набрали чинності

Нижче наводяться стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату випуску фінансової звітності Підприємства.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Підприємство має намір застосувати ці стандарти та тлумачення, якщо вони застосовні, з дати набрання ними чинності.

Стандарти та тлумачення	Дата набрання чинності:
Зміни до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 - «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством»	Дату набуття чинності перенесена на невизначений термін, Є можливість дострокового застосування
Поправки Концептуальної Основи щодо посилань на МСФЗ	1 січня 2020
Поправки до МСФЗ 3 (жовтень 2018 р.) - Визначення бізнесу	1 січня 2020
Поправки до МСФЗ 9, МСБО 7 та МСФЗ 7 - Реформа орієнтиру процентних ставок	1 січня 2020
Поправки до МСБО - 1 Класифікація зобов'язань як короткострокових чи довгострокових	1 січня 2020
Поправки до МСБО 1 та МСБО 8 (жовтень 2018 р.) - Визначення суттєвості	1 січня 2020
МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти»	1 січня 2022

Очікується, що дані зміни не матимуть впливу на фінансову звітність Підприємства.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

4. Основні засоби

	Земля, будинки та споруди	Машини та обладнання	Офісне обладнання та меблі	Незавершене будівництво	Всього
<i>Первісна / Переоцінена вартість</i>					
На 1 січня 2018	140 208	408 840	2 502	-	551 550
Надходження	-	-	-	9 768	9 768
Вибуття	(924)	(6 119)	(8)	-	(7 051)
Переоцінка	(465)	49 393	641	-	48 928
Переміщення	32	9 095	3 135	(9 768)	-
На 31 грудня 2018	138 851	461 209	3 135	-	603 195
Надходження	-	35	79	10 442	10 556
Вибуття	-	(5 503)	(477)	-	(5 980)
Переоцінка	-	(125)	-	-	(125)
Переміщення	316	9 894	189	(10 399)	-
На 31 грудня 2019	139 167	465 510	2 926	43	607 646
<i>Накопичена амортизація</i>					
На 1 січня 2018	(91 964)	(339 539)	(1 949)	-	(433 452)
Амортизація	(3 444)	(21 918)	(257)	-	(25 619)
Вибуття	487	5 539	8	-	6 034
Переоцінка	-	(2 822)	-	-	(2 822)
На 31 грудня 2018	(94 920)	(358 740)	(2 198)	-	(455 859)
Амортизація	(3 492)	(22 105)	(423)	-	(26 020)
Вибуття	-	5 088	465	-	5 558
На 31 грудня 2019	(98 412)	(375 758)	(2 156)	-	(476 326)
<i>Чиста балансова вартість</i>					
На 1 січня 2018	48 244	69 301	553	-	118 098
На 31 грудня 2018	43 931	102 469	937	-	147 336
На 31 грудня 2019	40 755	89 752	770	43	131 320
<i>Чиста балансова вартість, якби не було переоцінки</i>					
На 1 січня 2018	15 896	43 755	553	-	60 204
На 31 грудня 2018	14 002	56 254	937	-	71 192
На 31 грудня 2019	12 460	53 424	775	43	54 242

(а) Аналіз зміни справедливої вартості основних засобів у 2019 році

Станом на 31 грудня 2019 року Підприємство здійснило аналіз можливих змін у справедливій вартості для категорій основних засобів, які відображаються за переоціненою сумою. Підприємство здійснило внутрішній аналіз щорічних змін основних

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

макроіндексів, цін на нову сільськогосподарську техніку та обладнання, зміни в структурі використання основних засобів та операційних результатів Підприємства порівняно з бюджетними показниками. Крім того, Підприємство проаналізувало зміни основних ресурсів, використаних у моделі оцінки станом на 31 грудня 2018 року. Виходячи з проведеного аналізу, Підприємство дійшло висновку, що балансова вартість основних засобів, що відображаються за переоціненою сумою, істотно не відрізняється від її справедливої вартості станом на 31 грудня 2019 року, і, отже, керівництво вирішило не проводити переоцінку цих основних засобів на цю дату.

(b) Оцінка основних засобів у 2018 році

На звітну дату Підприємство проводило аналіз потенційних змін справедливої вартості для категорій основних засобів, які відображаються за переоціненою вартістю. Підприємство здійснило внутрішній аналіз річних змін основних макроіндексів, цін на нові сільськогосподарські машини та обладнання, зміни у структурі використання основних засобів Підприємства та результатів операційної діяльності в порівнянні до бюджету. Крім того, Підприємство проаналізувало зміни основних ресурсів, що використовувалися в моделі оцінки на 31 грудня 2015 року та 31 грудня 2017 року. На підставі проведеного аналізу Підприємство дійшло висновку, що балансова вартість категорії «Будинки та споруди» істотно не відрізняється від її справедливої вартості станом на 31 грудня 2018 року і, відповідно, керівництво вирішило не здійснювати переоцінку цих об'єктів основних засобів на звітну дату. Станом на 31 грудня 2018 р. керівництво залучило незалежного оцінювача для оцінки справедливої вартості категорії «машини та обладнання».

Оцінка справедливої вартості основних засобів Підприємства базується на вхідних даних 2-го рівня для автотранспортних засобів та вхідних даних 3-го рівня для використовуваних методів оцінки.

Справедлива вартість обладнання була визначена з використанням витратного підходу (амортизованих витрат на заміну). Цей підхід відображає витрати учасника ринку на придбання або побудову порівнянного активу, скоригованого з урахуванням фізичного, функціонального або економічного знецінення, і морального старіння. Підхід на основі амортизаційних витрат базувався на внутрішніх джерелах та аналізі українського та міжнародного ринків на подібні основні засоби. Справедлива вартість неспеціалізованих основних засобів (автотранспортних засобів) була визначена з використанням ринкового підходу, який відображає актуальні ціни на порівнянні активи.

Значні закриті вхідні дані, що використовуються при визначенні амортизованих витрат на заміну, є такими:

Закриті вхідні дані	Взаємозв'язок між закритими вхідними даними та оцінкою справедливої вартості	Діапазон закритих вхідних даних (в середньому)
Коригування на різницю у фізичному стані активів	Значне збільшення / (зменшення) розрахункового коригування в ізоляції призведе до збільшення / (нижчої) справедливої вартості.	69.5% - 143.9%

(c) Узгодження результатів переоцінки

Станом на 31 грудня 2018 року, Підприємство визнало наступні результати переоцінки основних засобів в цій фінансовій звітності:

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

	<u>2018</u>
Чистий дохід від переоцінки, визнаний у ІСД (до вирахування податку на прибуток)	46 042
Дохід визнаний у складі інших доходів	64
Результат за рік	<u>46 106</u>
Відображений як збільшення первісної вартості основних засобів	48 928
Відображений як збільшення накопиченої амортизації та витрат від знецінення	(2 822)
Результат за рік	<u>46 106</u>

Протягом 2019 року Підприємство визнало індивідуальне знецінення певного обладнання за рахунок зменшення резерву переоцінки основних засобів на 125 тис. грн.

(d) Амортизація

Станом на 31 грудня 2019 року, біологічні активи, сільськогосподарська продукція та інвестиції у майбутній урожай включали витрати з амортизації основних засобів у розмірі 23 713 тис. грн. (2018: 20 756 тис. грн.) та витрати з амортизації активів у формі права користування у розмірі 5 766 тис. грн (2018: нуль).

5. Інвестиції

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 рр. інвестиції Підприємства представлені інвестиціями у дочірнє підприємство ТОВ «Ольвіятінвест» (Україна). Розмір у статутному капіталі дочірнього підприємства складає 99.99% станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.. Протягом року, що закінчився 31 грудня 2018 р. Підприємство здійснило внесок до статутного капіталу дочірнього підприємства грошовими коштами у розмірі 110 523 тис. грн.

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Інвестиції	170 046	170 046
	<u>170 046</u>	<u>170 046</u>

6. Запаси

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Сільськогосподарська продукція	54 547	93 923
Інвестиції у майбутній урожай	49 914	31 155
Сировина та матеріали	10 131	15 354
	<u>114 592</u>	<u>140 432</u>

Підприємство не зменшувало вартість запасів до чистої вартості реалізації протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 та 2018 років.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Станом на 31 грудня сільськогосподарська продукція представлена у такому вигляді:

<i>(в тисячах гривень, окрім тон)</i>	2019		2018	
	Тони	Балансова вартість	Тони	Балансова вартість
Соняшник	5 119	37 652	4 114	31 736
Кукурудза	2 315	7 609	11 849	48 107
Соя	808	5 184	378	2 958
Пшениця	683	2 970	384	1 702
Інші культури	242	1 132	1 889	9 420
	9 167	54 547	18 614	93 923

7. Біологічні активи

Біологічні активи представлені незібраним урожаєм.

(а) Зміни у біологічних активах

Оцінка справедливої вартості біологічних активів Підприємства базується на вхідних даних 3-го рівня (Примітка 7(b)).

У наведеній нижче таблиці показана прив'язка балансової вартості та справедливої вартості 3-го рівня:

На 1 січня 2018	16 990
Збільшення у зв'язку з придбанням та переміщенням	129 562
Дохід від зміни справедливої вартості, що включений до статті звіту про прибутки та збитки «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів»	65 467
Зменшення у зв'язку зі збором урожаю	(187 357)
На 31 грудня 2018	24 662
Збільшення у зв'язку з придбанням та переміщенням	104 390
Дохід від зміни справедливої вартості, що включений до статті звіту про прибутки та збитки «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів»	22 668
Зменшення у зв'язку зі збором урожаю	(146 726)
На 31 грудня 2019	4 993

Стаття «Чистий прибуток від первісного визнання сільськогосподарської продукції та зміни справедливої вартості біологічних активів» включає в себе зменшення нереалізованого прибутку по біологічним активам станом на 31 грудня 2019 року у розмірі 12 170 тис. грн. (2018: збільшення у розмірі 6 317 тис. грн.).

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

(b) Оцінка справедливої вартості та інформація щодо суттєвих закритих вхідних даних

У наведеній нижче таблиці наведені методи оцінки справедливої вартості та суттєві закриті вхідні дані використані у розрахунку справедливої вартості урожаю:

Методи оцінки та основні припущення	Суттєві закриті вхідні дані на 31 грудня 2018	Взаємозв'язок між закритими вхідними даними та оцінкою справедливої вартості
<p>Дисконтовані грошові потоки: Модель оцінки враховує теперішню вартість чистих грошових потоків, які, як очікується, будуть генеруватися сільськогосподарськими культурами.</p> <p>Надходження грошових коштів прогнозується на основі очікуваного урожаю та цін на урожай сільськогосподарських культур, які визначаються на основі кількох факторів, включаючи місце розташування сільськогосподарських угідь, умови навколишнього середовища, статистику урожайності та її росту на момент оцінки.</p> <p>Очікувані доходи та втрати від зміни справедливої вартості визнаються негайно.</p>	<p>Очікувана середня урожайність (тон на гектар): Озима пшениця – 5,22</p> <hr/> <p>Очікувані середні виробничі витрати, грн/на гектар: Озима пшениця – 15 639</p> <hr/> <p>Очікувані майбутні ринкові ціни, грн/тону: Озима пшениця – 4 924</p>	<p>Обґрунтовано можливі зміни в ключових припущеннях і закритих вхідних даних, використаних для оцінки справедливої вартості біологічних активів, матимуть наступний ефект: - збільшення / зменшення на 10% очікуваної урожайності сільськогосподарських культур призведе до збільшення на 3 544 тис. грн. / зменшення на 3 544 тис. грн. справедливої вартості сільськогосподарських культур</p> <hr/> <p>-Збільшення / зменшення майбутніх виробничих витрат на 5% призведе зменшення на 686 тис. грн. / збільшення на 686 тис. грн. справедливої вартості сільськогосподарських культур</p> <hr/> <p>-Збільшення / зменшення на 10% очікуваної ринкової ціни на сільськогосподарські культури (за вирахуванням логістичних витрат) призведе до збільшення/зменшення справедливої вартості на 3 544 тис. грн. / 3 544 тис. грн.</p>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Очікувані чисті грошові потоки дисконтуються з використанням відкоригованої на ризик ставки дисконтування. Період дисконтування менше одного року і відповідає вегетаційному періоду кожної культури.	Ставка дисконтування 23.6% була використана у визначенні справедливої вартості сільськогосподарських культур	- Збільшення / зменшення ставки дисконтування на 5п.п. призведе до зменшення на 697 тис. грн. / збільшення на 650 тис. грн. справедливої вартості сільськогосподарських культур
---	--	---

(с) Фізичні обсяги¹

Фізичні обсяги виробництва сільськогосподарської продукції, зібраної з сільськогосподарських культур протягом років, що закінчилися 31 грудня, є такими:

<i>(в тонах)</i>	2019	2018
Соняшник	6 900	10 585
Кукурудза	10 902	12 807
Соя	808	378
Пшениця	8 727	6 629
Всього	27 337	30 399

Станом на 31 грудня сільськогосподарські культури представлені наступними групами:

<i>(в тисячах грн., за винятком тон)</i>	2019		2018	
	Гектари	Балансова вартість	Гектари	Балансова вартість
Озима пшениця	-	-	1 591	21 748
Інші	434	4 993	436	2 914
Всього	434	4 993	2 027	24 662

(d) Управління ризиками в аграрному бізнесі

Підприємство підпадає під вплив ряду ризиків, пов'язаних з її біологічними активами та сільськогосподарською продукцією:

(i) Ціни на сировину

Результати діяльності Підприємства дуже чутливі до коливань цін на сировинні матеріали, такі як насіння, добрива та агрохімікати. З метою усунення цього ризику Підприємство здійснює заходи з оптимізації використання добрив і агрохімікатів. У 2019 і 2018 роках Підприємство купувало основні сільськогосподарські ресурси та обладнання через пов'язану сторону і скористалося знижками від оптових закупівель Групи Агропросперіс.

¹ Розкриття надає інформацію про зібрані тони сільськогосподарської продукції, готової до продажу якості.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(ii) Ризик цін на товари**

Товарний характер основних продуктів Підприємства (пшениця та олійний рапс) означає, що Підприємство схильне до фінансового ризику, що виникає внаслідок зміни цін на сільськогосподарські культури. Програма управління ризиками Підприємства пов'язана з управлінням фінансовим ризиком для ліквідності та прибутку в два етапи. Перший етап передбачає вибір посівних культур, а другий - маркетинг цих культур.

Вибір посівних культур

На маржинальний ризик для окремих культур впливають три основні змінні: ціна продажу, урожайність та собівартість. Підприємство підходить до цього ризику, вибираючи комбінацію культур, що забезпечує найкраще співвідношення ризик / винагорода. Ретельно відбираючи посіви, які необхідно вносити в посівний портфель кожного року, Підприємство зменшує вплив ризику цін на товари.

Маркетинговий план

Маркетинг сільськогосподарських культур планується на основі сезонності, починаючи з посіву і закінчуючи плануванням наступного посіву. Маркетинг сільськогосподарських культур здійснюється таким чином, що відповідає профілю ризику / винагорода Групи Агропросперіс. Основними інструментами, що використовуються на цьому етапі, є контракти з фіксованою ціною, контракти з мінімальною ціною, ф'ючерси та позабіржові деривативи. Контракти з фіксованою ціною, контракти з мінімальною ціною, ф'ючерси та позабіржові деривативи допомагають гарантувати фіксовану ціну для культури, і будь-яка частина культури, що хеджується цими інструментами, вважається «керованою ризиком».

(iii) Кліматичні та інші ризики

Погодні умови породжують мінливість урожайності. Підприємство підходить до цього ризику шляхом географічного розподілу ферм, що обмежує волатильність урожайності сільськогосподарських культур через фізичну відстань. Підприємство також пом'якшує цей ризик шляхом страхування урожаю. Страхування здійснюється пов'язаною стороною Підприємства, яка перестраховується на світовому ринку.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

8. Торгова та інша дебіторська заборгованість

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Торгова та інша дебіторська заборгованість		
Фінансова допомога від пов'язаних сторін (примітка 23)	105 000	49 650
Торгова дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	35 698	45 586
Торгова дебіторська заборгованість від третіх сторін	65	213
Інша дебіторська заборгованість	95	80
	<u>140 858</u>	<u>95 529</u>
Інші оборотні активи		
Аванси постачальникам – пов'язані сторони (примітка 23)	24 789	24 789
ПДВ та інші податки, що підлягають відшкодуванню	5 923	2 312
Аванси постачальникам – треті сторони	1 774	2 055
	<u>32 486</u>	<u>29 156</u>
	<u>173 344</u>	<u>124 685</u>

Резерв під очікувані кредитні збитки

Нижче наведено зміни резерву під очікувані кредитні збитки торгової та іншої дебіторської заборгованості та інших оборотних активів:

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Станом на 1 січня	41	40
Створено резерву під очікувані кредитні збитки	7	29
Списано за рахунок резерву	(8)	(27)
Станом на 31 грудня	<u>40</u>	<u>41</u>

Вплив кредитних та валютних ризиків, пов'язаних з торговою та іншою дебіторською заборгованістю Підприємства, розкривається у Примітці 21.

9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2019 року грошові кошти та їх еквіваленти представлені залишками на рахунках в банках в розмірі 1 319 тис. грн. (31 грудня 2018 року: 719 тис. грн.) та грошовими коштами в касі 6 тис. грн (31 грудня 2018 року: 6 тис. грн.). Станом на 31 грудня 2019 року та 2018 року грошові кошти та їх еквіваленти не знецінені, а також не прострочені.

Станом на 31 грудня 2019 року 99% грошових коштів зберігалися на рахунках у АП Банк (2018: 89%).

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

АП Банк є пов'язаною стороною Підприємства і не має рейтингу міжнародного рейтингового агентства Fitch Ratings CIS Ltd. Однак, Підприємство не визнає резерв на очікувані кредитні збитки для таких залишків, оскільки значна частина активів АТ Банку представлена депозитними сертифікатами, виданими Національним банком України, та поточними рахунками, розміщеними в контрагентах з рейтингом А.

Вплив кредитних та валютних ризиків, пов'язаних з грошовими коштами та їх еквівалентами Підприємства, розкривається у Примітці 21.

10. Капітал**(a) Статутний капітал**

Учасники Підприємства з обмеженою відповідальністю мають право голосу, розподілу прибутку та повернення капіталу пропорційно розміру їх внеску до статутного капіталу, що означає, що кожен з учасників має юридично закріплене право вимагати від Підприємства відшкодування своїх інтересів.

(b) Накопичені збитки

Накопичені збитки, представлені у цій фінансовій звітності, включають певні коригування, які є відповідними для представлення фінансового стану Підприємства відповідно до МСФЗ.

Відповідно, накопичені збитки, включені до звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року, не відображають суму резервів, що підлягають розподілу між учасниками.

Відповідно до законодавства України, підприємства можуть розподіляти всі прибутки як дивіденди або перераховувати їх у резерви, якщо таке зазначено у статуті. Подальше використання коштів, перерахованих до резервів, може бути юридично обмежене. Суми, перераховані до резервів, зазвичай повинні використовуватися за призначенням. Розподіл прибутків об'єднаними компаніями зазвичай декларується тільки з поточного або нерозподіленого прибутку, відображеного у фінансовій звітності, а не з суми, попередньо перерахованої до резервів.

(c) Резерв переоцінки основних засобів

Резерв переоцінки основних засобів відноситься до переоцінки основних засобів. Дооцінка не може бути вільно розподілятися між учасниками.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

11. Кредити та запозичення

Дана примітка розкриває інформацію щодо контрактних умов кредитів від пов'язаних сторін Підприємства. Вплив відсоткових та валютних ризиків, а також ризиків ліквідності, пов'язаних з кредитами та запозиченнями Підприємства, розкривається у Примітці 21.

Термін погашення	Валюта	Відсоткова ставка	Ефективна відсоткова ставка	31 грудня 2019	31 грудня 2018
<i>Короткострокові кредити від пов'язаних сторін (по терміну погашення):</i>					
2016	дол. США	3.0%-9.8%	3.0%-9.8%	68	80
		Нараховані відсотки		(54)	(66)
				14	14

Усі кредити є незабезпечені заставою. Кредити видані пов'язаною стороною під спільним контролем.

12. Торгова та інша кредиторська заборгованість

	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Торгова та інша кредиторська заборгованість		
Торгова кредиторська заборгованість перед пов'язаними сторонами	8 417	3 909
Торгова кредиторська заборгованість перед третіми сторонами	116	942
Інша кредиторська заборгованість перед третіми сторонами	106	361
Інша кредиторська заборгованість перед пов'язаними сторонами	-	500
	8 639	5 712
Інші короткострокові зобов'язання		
Зобов'язання з податку на прибуток та з інших податків	661	-
Зобов'язання з заробітної плати та пов'язаних з нею податків та внесків	539	1 123
Аванси отримані від третіх сторін	200	1 380
Аванси отримані від пов'язаних сторін	-	1
	1 400	2 504
	10 039	8 216

Зобов'язання з заробітної плати та пов'язаних з нею податків та внесків включає також нараховані бонуси та резерв невикористаних відпусток. Вплив валютних ризиків, а також

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

ризиків ліквідності, пов'язаних з торговою та іншою кредиторською заборгованістю Підприємства, розкривається у Примітці 21.

13. Дохід від реалізації

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Продукція, передана у певний момент часу		
Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	208 057	144 348
	<u>208 057</u>	<u>144 348</u>
Послуги, передані з плином часу		
Дохід від надання послуг	2 130	1 261
	<u>2 130</u>	<u>1 261</u>
Усього дохід від договорів з клієнтами	<u>210 187</u>	<u>145 609</u>

14. Собівартість реалізації

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Собівартість реалізації сільськогосподарської продукції	(187 612)	(124 597)
Собівартість надання послуг	(510)	(672)
	<u>(188 122)</u>	<u>(125 269)</u>

За роки, що закінчилися 31 грудня, собівартість реалізації включала наступне:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Сировина та матеріали	(68 414)	(49 220)
Амортизація	(27 287)	(15 749)
Витрати з оренди	(13 791)	(18 845)
Послуги третіх сторін	(12 922)	(8 682)
Витрати з оплати праці	(11 776)	(6 820)
Інші витрати	(53 932)	(25 953)
	<u>(188 122)</u>	<u>(125 269)</u>

Інші витрати включають витрати в розмірі чистого доходу від первісного визнання сільськогосподарської продукції, що відноситься до реалізованої продукції, зібраної у поточному та передньому звітних періодах, у розмірі 52 763 тис. грн. (2018: 24 400 тис. грн.)

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***15. Інший дохід**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Чистий дохід від вибуття основних засобів	-	158
Вартість безоплатно отриманого майна	3 348	4 808
Відновлення знецінення основних засобів	-	64
Інший дохід	1 311	1 591
	<u>4 659</u>	<u>6 621</u>

16. Витрати на збут

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Транспортні витрати	(16 609)	(6 846)
Витрати зберігання	(5 830)	(3 544)
Інші витрати на збут	(4 956)	(2 380)
	<u>(27 395)</u>	<u>(12 770)</u>

17. Адміністративні витрати

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Професійні послуги	(3 611)	(6 831)
Витрати з оплати праці	(3 301)	(6 759)
Інші податки та збори	(3 287)	(2 834)
Амортизація	(1 542)	(1 696)
Матеріали та канцелярські товари	(1 050)	(1 332)
Банківські послуги	(171)	(66)
Інші адміністративні витрати	(1 772)	(1 848)
	<u>(14 734)</u>	<u>(21 366)</u>

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***18. Інші витрати**

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Витрати, пов'язані на контракцію землі	(1 863)	(10 999)
Списання запасів	(1 363)	(1 559)
Чистий збиток від вибуття інших активів	(1 243)	(799)
Амортизація об'єктів зданих в оренду	(1 215)	(1 385)
Благодійність	(516)	(1 014)
Списання ПДВ	(185)	(215)
Чистий збиток від вибуття основних засобів	(31)	-
Інші витрати	(491)	(1 509)
	<u>(6 907)</u>	<u>(17 480)</u>

19. Фінансові доходи та витрати

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Відсотки нараховані	28	-
Фінансові доходи	<u>28</u>	<u>-</u>
Витрати з відсотків за орендними зобов'язаннями	(19 893)	-
Чистий збиток від курсових різниць	(1 203)	-
Витрати з відсотків за кредитами та запозиченнями	(2)	(2)
Фінансові витрати	<u>(21 098)</u>	<u>(2)</u>
Чисті фінансові доходи	<u>(20 714)</u>	<u>(2)</u>

20. Податок на прибуток

Підприємство займається виробництвом сільськогосподарської продукції та сплачує єдиний (сільськогосподарський) податок IV групи і звільняється від податку на прибуток підприємств відповідно до Податкового кодексу України. У 2019 році сума сплаченого податку становила 2 074 тис. грн. і включалася до адміністративних витрат (2018 рік: 2 376 тис. грн.).

21. Фінансові інструменти та управління ризиками**(а) Огляд**

Підприємству притаманні наступні ризики, пов'язані з використанням фінансових інструментів:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

Ця примітка містить інформацію про вплив на Підприємство кожного із зазначених вище ризиків, а також цілі, політику та процеси Підприємства для вимірювання та управління такими ризиками.

Система управління ризиками

Керівництво Підприємства несе повну відповідальність за створення та нагляд за системою управління ризиками. Політика управління ризиками Підприємства створена для виявлення та аналізу ризиків, з якими стикається Підприємство, встановлення відповідних лімітів ризику та контролю, а також для моніторингу ризиків та дотримання лімітів. Політика та системи управління ризиками регулярно переглядаються для відображення змін ринкових умов та діяльності Підприємства.

(b) Кредитний ризик

Підприємство торгує тільки з визнаними, кредитоспроможними третіми особами або пов'язаними сторонами. Крім того, баланс дебіторської заборгованості контролюється на постійній основі, тому ризик знецінення дебіторської заборгованості є незначним. Кредитний ризик щодо грошових коштів та їх еквівалентів обмежений, оскільки контрагентами виступають банки з високим рейтингом або банк, що є пов'язаною стороною під спільним контролем. Схвалення нового банку здійснюється тільки після виконання певних процедур оцінки надійності та кредитоспроможності банку.

(i) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Більшість операцій Підприємства з реалізації продукції та послуг здійснюється з пов'язаними сторонами, тому кредитний ризик мінімізується.

Керівництво встановило кредитну політику, згідно з якою кожен новий клієнт аналізується індивідуально щодо платоспроможності до того, як Підприємство пропонує стандартні умови оплати та доставки. Аналіз Підприємства включає аналіз зовнішніх рейтингів, якщо такі є, а в деяких випадках і рекомендації банків. Клієнти, які не відповідають політиці платоспроможності Підприємства, можуть здійснювати операції з Підприємством лише на основі передоплати.

Підприємство не вимагає забезпечення за торговою та іншою дебіторською заборгованістю.

Підприємство встановлює резерв на зменшення корисності, який представляє оцінку очікуваних збитків від торгової та іншої дебіторської заборгованості. Основним компонентом цього резерву є окрема складова збитків, яка стосується індивідуально значних ризиків. Рахунки резервів щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості використовуються для відображення збитків від знецінення. Якщо Підприємство не переконається в поверненні дебіторської заборгованості, остання вважається такою, що не підлягає поверненню і списується за фінансовим активом безпосередньо або через резерв на зменшення корисності.

Підприємство використовує матрицю резерву для розрахунку очікуваних кредитних збитків від торгової та іншої дебіторської заборгованості та рахунків клієнтів. Ставки забезпечення встановлюються в залежності від кількості днів прострочення платежу для різних груп з аналогічними характеристиками виникнення збитків. В основі матриці забезпечень лежать дані щодо виникнення дефолтів в минулих періодах. Підприємство буде оновлювати матрицю, щоб скоригувати минулий досвід виникнення кредитних збитків з урахуванням прогнозної інформації. Наприклад, якщо протягом наступного року

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

очікується погіршення прогнозованих економічних умов (наприклад, ВВП), що може призвести до збільшення випадків дефолту в виробничому секторі, то історичний рівень дефолту коригується. На кожну звітну дату дані про рівень дефолту в попередніх періодах оновлюються і аналізуються зміни прогнозних оцінок.

(ii) Вплив кредитного ризику

Максимальний кредитний ризик Підприємства обмежений чистою балансовою вартістю торгової та іншої дебіторської заборгованості, а також грошових коштів та їх еквівалентів.

(c) Ризик ліквідності

Задачею Підприємства є підтримання балансу між безперервним фінансуванням та гнучкістю у використанні грошових коштів, отриманих від операційної діяльності Підприємства, та умов кредитування, що надаються постачальниками та банками. Підприємство аналізує свої активи та можливість отримання грошових коштів, а також зобов'язання за строками погашення та планує грошові потоки залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

У таблиці нижче наведена інформація про недисконтовані платежі, включаючи відсотки, за фінансовими зобов'язаннями Підприємства станом на 31 грудня 2019 та 2018 років:

	Балансова вартість	Контрактні платежі	На вимогу	До 3-х місяців	3-12 місяців	1-5 років	Більше 5 років	Майбутні відсотки
31 грудня 2019								
Процентні кредити та запозичення	14	14	14	-	-	-	-	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	8 639	8 639	-	8 639	-	-	-	-
Орендні зобов'язання	72 370	205 518	-	5 703	22 327	106 816	70 672	133 148
	81 023	214 171	14	14 342	22 327	106 816	70 672	133 148
31 грудня 2018								
Процентні кредити та запозичення	14	14	14	-	-	-	-	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	5 712	5 712	1 657	4 055	-	-	-	-
	5 726	5 726	1 671	4 055	-	-	-	-

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(d) Ринковий ризик**

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових цін, такі як курси іноземних валют, процентні ставки та ціни на акції впливатимуть на дохід Підприємства або вартість її фінансових інструментів. Метою управління ринковим ризиком є управління та контроль впливу ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при одночасному оптимізації прибутку.

(i) Валютний ризик

На Підприємство впливає валютний ризик, в основному, через позики від пов'язаних сторін та торговельні дебіторські заборгованості від пов'язаних сторін, деноміновані в доларах США.

Валютний ризик Підприємства пом'якшується через надходження у доларах США від експортної реалізації сільськогосподарської продукції, яка є достатньою для обслуговування поточних зобов'язань в іноземній валюті.

Чутливість до валютного ризику

	<u>31 грудня 2019</u>	<u>31 грудня 2018</u>
Торгова та інша дебіторська заборгованість	257	4 839
Кредити та запозичення	<u>(14)</u>	<u>(14)</u>
	<u>243</u>	<u>4 825</u>

Аналіз чутливості

Зміна курсу гривні до долара США, як зазначено нижче, на звітні дати (збільшує) / зменшує прибуток / (збиток) Підприємства до оподаткування на суми, наведені нижче.

У таблиці нижче представлена інформація щодо чутливості прибутку до оподаткування Підприємства до вірогідної зміни обмінного курсу гривні до долара США (внаслідок змін у справедливій вартості монетарних активів та зобов'язань), при постійному значенні всіх інших змінних:

	<u>Послаблення «+»/(зміцнення) обмінного курсу долара США</u>	<u>Вплив на збиток до оподаткування</u>
31 грудня 2019	+10%/(10%)	(24)/24
31 грудня 2018	+10%/(10%)	(483)/483

(ii) Процентний ризик

Зміни процентних ставок впливають переважно на позики від пов'язаних сторін, змінюючи або їх справедливую вартість (заборгованість з фіксованою ставкою), або їхні майбутні грошові потоки (заборгованість із змінною ставкою). Під час залучення нових

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)*

позик від пов'язаних сторін, керівництво використовує судження, щоб вирішити, чи буде фіксована або змінна ставка більш прийнятними для Підприємства протягом очікуваного періоду до настання строку погашення. Інформація про строки погашення та процентні ставки за кредитами та позиками (всі вони мають фіксовані ставки) розкривається у Примітці 11.

(e) Справедлива вартість фінансових інструментів

Керівництво оцінило, що балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської заборгованості, торгової та іншої кредиторської заборгованості та кредитів і запозичень приблизно рівна їх справедливій вартості, в основному, за рахунок короткострокових строків погашення цих інструментів. Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської заборгованості, торгової та іншої кредиторської заборгованості включається до суми, за якою інструмент обмінюється між учасниками ринку у звичайній операції продажу, крім випадків примусової ліквідації чи продажу за скрутних обставин. Справедлива вартість запозичень від пов'язаних сторін оцінювалася шляхом дисконтування очікуваного майбутнього вибуття грошових коштів за ринковою процентною ставкою для аналогічних фінансових інструментів, доступних на звітну дату. Розрахована справедлива вартість фінансових інструментів для цілей розкриття інформації класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості третього рівня.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(f) Зміни в зобов'язаннях, спричинені фінансовою діяльністю**

	Зобов'язання з оренди	Запозичення від пов'язаних сторін	Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін
На 1 січня 2019	74 212	14	500
Зміни від фінансової діяльності			
Надходження фінансової допомоги від пов'язаних сторін	-	-	59 200
Погашення фінансової допомоги від пов'язаних сторін	-	-	(59 700)
Погашення орендних зобов'язань	(24 904)	-	-
Усього зміни від фінансової діяльності	(24 904)	-	(500)
Вплив зміни валютних курсів	-	-	-
Інші зміни			
Витрати з відсотків за кредитами та запозиченнями	-	2	-
Витрати з відсотків за орендними зобов'язаннями	19 893	-	-
Надходження орендних зобов'язань	7 565	-	-
Вибуття орендних зобов'язань	(4 459)	-	-
Інші зміни орендних зобов'язань	63	-	-
Чистий збиток від курсових різниць	-	(2)	-
Усього інших змін, пов'язаних з	23 062	-	-
На 31 грудня 2019	72 370	14	-

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)

	Запозичення від пов'язаних сторін	Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін
На 1 січня 2018	12	-
Зміни від фінансової діяльності		
Надходження фінансової допомоги від пов'язаних сторін	-	61 300
Погашення фінансової допомоги від пов'язаних сторін	-	(60 800)
Усього зміни від фінансової діяльності	-	500
Вплив зміни валютних курсів	-	-
Інші зміни		
Витрати з відсотків за кредитами та запозиченнями	2	-
Усього інших змін, пов'язаних з зобов'язаннями	2	500
На 31 грудня 2018	14	500

22. Умовні та контрактні зобов'язання**(a) Оподаткування**

Підприємство здійснює операції в Україні і тому має відповідати вимогам українського податкового законодавства. Українське податкове законодавство та регулятивна база, а також нормативна база з інших питань, зокрема, валютного контролю та митного законодавства, продовжують розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх тлумачення залежить від точки зору місцевих і центральних органів державної влади та інших державних органів. Випадки непослідовного тлумачення не є поодинокими. Керівництво вважає, що тлумачення ним положень законодавства, що регулюють діяльність Підприємства є вірними. Підприємство дотримувалась усіх нормативних положень, а всі передбачені законодавством податки були сплачені або нараховані.

Керівництво сподівається, що має істотні аргументи для успішного уникнення можливих ускладнень і не вважає, що ризик більш значний, ніж ризики подібних підприємств в Україні. Якщо не вважається ймовірним, що виникнуть суттєві вимоги, забезпечення не нараховуються в цій фінансовій звітності.

(b) Судові справи

У ході звичайної діяльності Підприємство виступає відповідачем у різних судових процесах. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року Підприємство приймало участь у судових справах з українськими фіскальними органами щодо відшкодування певних сум ПДВ.

На думку управлінського персоналу, позиція Підприємства щодо зазначених судових розглядів є юридично обґрунтованою в достатній мірі, і тому остаточні рішення щодо таких питань не матимуть негативного впливу на фінансовий стан або результати діяльності Підприємства, та ймовірність їх настання не є вірогідною, тому в цій фінансовій звітності не було створено забезпечень.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

*(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***23. Операції з пов'язаними сторонами****(a) Контролюючі сторони**

Згідно з обмеженою угодою про партнерство («Партнерство»), генеральний Партнер має виключне право управління та контролю над діяльністю Партнерства. Пан George Rohr та Moris Tabacinic несуть відповідальність за управління Партнерством.

ТОВ «Біо Верде» є безпосередньою материнською компанією Підприємства.

Немає публічно доступної консолідованої фінансової звітності безпосередньої материнської компанії, будь-якої іншої проміжної материнської компанії або кінцевих контролюючих сторін.

(b) Компенсації провідному управлінському персоналу

Ключовим управлінським персоналом є особи, які мають повноваження та відповідальність за планування, керівництво та контроль за діяльністю Підприємства, прямо чи опосередковано, включаючи виконавчих та невиконавчих директорів. У 2019 році винагорода, нарахована ключовому управлінському персоналу, становила 1 003 тис. грн. (2018: 1 805 тис. грн.)

(c) Операції з підприємствами під спільним контролем**(i) Доходи від реалізації**

	Сума операцій		Залишок дебіторської заборгованості	
	2019	2018	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Підприємства під спільним контролем	137 245	66 005	35 698	45 586
	137 245	66 005	35 698	45 586

(ii) Придбання товарів та послуг

	Сума операцій		Залишок кредиторської заборгованості	
	2019	2018	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Підприємства під спільним контролем	63 221	47 032	8 417	3 909
	63 221	47 032	8 417	3 909

Операції купівлі-продажу з пов'язаними сторонами здійснюються за звичайними цінами, переважно такими ж, як і з непов'язаними постачальниками та покупцями. Непогашені залишки на кінець звітного періоду є незабезпеченими, безвідсотковими, з розрахунком грошовими коштами. Не було надано чи отримано жодних гарантій відносно дебіторської чи кредиторської заборгованості з пов'язаними сторонами.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року***(в тисячах українських гривень, якщо інше не вказано у примітках)***(iii) Залишки авансів виданих підприємствам під спільним контролем**

Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. залишки авансів виданих пов'язаним сторонам складають 24 789 тис. грн. та 24 789 тис. грн., відповідно.

Усі залишки авансів виданих пов'язаним сторонам є незабезпеченими, безвідсотковими та мають бути погашені протягом одного року з дати балансу.

(iv) Залишки авансів отриманих від підприємств під спільним контролем

Станом на 31 грудня 2019 р. відсутні залишки авансів отриманих від пов'язаних сторін (31 грудня 2018 р.: 1 тис. грн.).

Усі залишки авансів отриманих від пов'язаних сторін є незабезпеченими, безвідсотковими та мають бути погашені протягом одного року з дати балансу.

(v) Кредити та запозичення від підприємств під спільним контролем

Умови позик від пов'язаних сторін розкриваються у Примітці 11. Усі відсотки за кредитами та запозиченнями сплачуються пов'язаним сторонам.

(vi) Фінансова допомога, отримана від підприємств під спільним контролем

Станом на 31 грудня 2019 р. відсутні залишки фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін (31 грудня 2018 р.: 500 тис. грн.).

Усі залишки фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін є незабезпеченими, безвідсотковими та мають бути погашені протягом одного року з дати балансу.

(vii) Фінансова допомога, видана підприємствам під спільним контролем

Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. залишки фінансової допомоги, виданої пов'язаним сторонам складають 105 000 тис. грн. та 49 650 тис. грн., відповідно.

Усі залишки фінансової допомоги, виданої пов'язаним сторонам є незабезпеченими, безвідсотковими та мають бути погашені протягом одного року з дати балансу.

24. Події після звітного періоду

Починаючи з початку 2020 року, нова коронавірусна хвороба (COVID-19) почала швидко поширюватися по всьому світу, внаслідок чого Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про пандемічний статус у березні 2020 року. Поширення COVID-19 призводить до суттєвих порушень в операційній роботі для багатьох компаній та має значний вплив на світові фінансові ринки. Оскільки ситуація швидко розвивається, це може мати суттєвий вплив на бізнес багатьох компаній, включаючи, але не обмежуючись таким впливом, як зрив підприємницької діяльності внаслідок перерви у виробництві чи закриття об'єктів, ускладнення логістики, карантини персоналу, зменшення попиту та труднощі із залученням фінансування. Крім того, Підприємство може зіткнутися із все більш широкими наслідками COVID-19 внаслідок її негативного впливу на світову економіку та основні фінансові ринки. Значення впливу COVID-19 на бізнес Підприємства багато в чому залежить від тривалості та частоти впливу пандемії на світову та українську економіку.